Reede, 19. juuni 2020

P9_TA(2020)0173

George Floydi surmale järgnenud rassismivastased meeleavaldused

Euroopa Parlamendi 19. juuni 2020. aasta resolutsioon George Floydi surmale järgnenud rassismivastaste meeleavalduste kohta (2020/2685(RSP))

(2021/C 362/08)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle preambuli teist taanet ning neljandat kuni seitsmendat taanet, samuti lepingu artiklit 2, artikli 3 lõike 3 teist lõiku ja artiklit 6,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 10 ja 19,

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artikleid 2, 3, 4, 5 ja 21,

— võttes arvesse nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/43/EÜ, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust [1],

— võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2008. aasta raamotsust 2008/913/JSK teatud rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu võitlemise kohta kriminaalõiguse vahenditega [2],

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK [3],

— võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) 2020. aasta põhiõiguste aruannet, FRA poolt 2017. aasta detsembris avaldatud teist Euroopa Liidu vähemuste ja diskrimineerimise uuringut (EU-MIDIS II), FRA uuringuid „Being black in the EU“ („Olla mustanahaline ELis“), mis avaldati 23. novembril 2018 ja 15. novembril 2019, ning FRA aruannet Aafrika päritolu inimeste kogemuste kohta seoses rassilise diskrimineerimise ja rassistliku vägivallaga ELis,

— võttes arvesse oma 16. jaanuari 2019. aasta resolutsiooni põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus 2017. aastal [4],

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone maailma vähemuste vastu suunatud rassismi ja vihkamise kohta,

— võttes arvesse oma 26. märts 2019. aasta resolutsiooni Aafrika päritolu inimeste põhiõiguste kohta Euroopas [5],

— võttes arvesse oma 14. veebruari 2019. aasta resolutsiooni õiguse kohta rahumeelselt meelt avaldada ja jõu proportsionaalse kasutamise kohta [6],

— võttes arvesse rassismi, ksenofoobia ja muus vormis sallimatusega võitlemise ELi kõrgetasemelise töörühma moodustamist 2016. aasta juunis,

— võttes arvesse rassismi ja sallimatuse vastu võitlemise Euroopa komisjoni (ECRI) üldisi poliitilisi soovitusi,

— võttes arvesse George Floydi surma järel komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 2. juunil 2020. aastal video teel toimunud pressikonverentsi,

---

[1] EÜT L 180, 19.7.2000, lk 22.
[2] ELT L 328, 6.12.2008, lk 55.
[3] ELT L 315, 14.11.2012, lk 57.
[4] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0032.
[5] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0239.
[6] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0127.

Reede, 19. juuni 2020

— võttes arvesse oma 5. juuni 2020. aasta arvamuste vahetust George Floydi juhtumi üle inimõiguste allkomisjonis,

— võttes arvesse FRA 5. detsembri 2018. aasta väljaannet „Preventing unlawful profiling today and in the future: a guide“ („Ebaseadusliku profileerimise ennetamine praegu ja edaspidi: juhend“),

— võttes arvesse inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni protokolli nr 12 diskrimineerimiskeelu kohta,

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee 19. septembri 2001. aasta soovitust Euroopa politseieetika koodeksi kohta,

— võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,

— võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,

— võttes arvesse rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvahelist konventsiooni ja rassilise diskrimineerimise likvideerimise komitee üldsoovitusi,

— võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Michelle Bachelet’ 28. mai 2020. aasta avaldust, milles ta mõistis hukka George Floydi tapmise,

— võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu erimenetluste sõltumatute ekspertide 5. juuni 2020. aasta avaldust süsteemse rassismi vastu suunatud meeleavalduste kohta Ameerika Ühendriikides,

— võttes arvesse 2002. aasta Durbani deklaratsiooni ja tegevuskava ning selle järelmeetmeid ning rassismi, rassilise diskrimineerimise, ksenofoobia ja nendega seotud sallimatuse tänapäevaste vormidega tegeleva ÜRO eriraportööri aruannet rassismi, rassilise diskrimineerimise, ksenofoobia ja nendega seonduva sallimatuse vastu võitlemise kohta,

— võttes arvesse Aafrika päritolu inimeste ÜRO aastakümmet,

— võttes arvesse USA põhiseadust,

— võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,

A. arvestades, et 25. mail 2020 vahistati Minneapolises Minnesotas 46-aastane relvastamata afroameeriklane George Floyd väidetavalt valeraha kasutamise eest ning ta suri pärast seda, kui valge politseiametnik oli 8 minutit 46 sekundit põlvega tema kaelale surunud; arvestades, et George Floyd oli korduvalt öelnud, et ta ei saa hingata;

B. arvestades, et George Floydi surm, mis lisandus politseiametnike poolt ülemäärase jõu kasutamise ja tapmisjuhtumite loetellu, vallandas massilisi meeleavaldusi ja proteste rassismi ja politsei jõhkruse vastu kogu USAs ja üle maailma;

C. arvestades, et pärast massimeeleavaldusi asendati politseiametnik Derek Chauvinile esitatud esialgne süüdistus kolmanda astme mõrvas ilma kavatsuseta tappa süüdistusega teise astme mõrvas ja tapmises, mille eest on võimalik määrata maksimaalne kombineeritud karistus 35 aastat; arvestades, et veel kolm George Floydi vahistamisega seotud politseiametnikku vallandati ning neile on esitatud süüdistus kaasaaitamises;

D. arvestades, et vägivald ja vara hävitamine ei lahenda sügavalt juurdunud diskrimineerimise probleemi ning see tuleb karmilt hukka mõista; arvestades, et meeleavaldajad peavad väljendama oma nõudmisi õigusemõistmise järele rahumeelselt ning politsei ja muud julgeolekujõud peavad hoiduma praeguse pingelise olukorra edasisest eskaleerumisest ülemäärase jõu kasutamise tõttu;

E. arvestades, et George Floydi surmale järgnenud meeleavaldustele eelneb pikk ajalugu, täis meeleavaldusi politsei jõhkruse ja rassismi vastu USAs; arvestades, et USAs moodustavad mustanahalised inimesed ja teise nahavärviga inimesed vangistatud elanikkonnast kuni 40 %, samas kui nad moodustavad kogu elanikkonnast 13 %; arvestades, et USA politsei poolt kinnipeetavate suremus on mustanahaliste inimeste puhul kuus korda suurem kui valgete puhul ja hispaania keelt kõnelevate elanike puhul kolm korda suurem ([7]), nagu ka nende suhtes ülemäärase või surmava jõu kasutamine, mis on teise nahavärviga inimesi ebaproportsionaalselt mõjutanud;

F. arvestades, et meeleavalduste ajal toimusid mõned üksikud vägivaldsed intsidendid, sealhulgas Minneapolises;

G. arvestades, et president Trump saatis appi korda tagama USA Rahvuskaardi;

H. arvestades, et USA presidendi reaktsioon ja vaenu õhutav retoorika, sealhulgas tema ähvardused saata kohale USA armee, kui käimasolevad protestid ei lõppe, üksnes tugevdasid meeleavaldusi;

I. arvestades, et CNNi reporter Omar Jimenez ja tema kolleegid vahistati Minneapolise meeleavalduse kajastamise käigus ning vabastati hiljem pärast kinnitust, et nad on meediatöötajad; arvestades, et suurt hulka ajakirjanikke takistati meeleavaldusi vabalt kajastamast, hoolimata sellest, et nad näitasid selgesti märgataval viisil oma pressikaarte, ning politseijõud ründasid kümneid ajakirjanikke, kellest mõned said raskeid vigastusi;

J. arvestades, et EL järgib kindlalt sõna- ja teabevabadust ning kogunemis- ja ühinemisvabadust; arvestades, et Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktika kohaselt peavad kõik põhiõiguste piirangud järgima seaduslikkuse, vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid;

K. arvestades, et Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 10 on lisaks öeldud, et kuna nende vabaduste kasutamisega kaasnevad kohustused ja vastutus, võidakse selle kohta seaduses ette näha formaalsusi, tingimusi, piiranguid või karistusi, mis on demokraatlikus ühiskonnas vajalikud riigi julgeoleku, territoriaalse terviklikkuse või ühiskondliku turvalisuse huvides, korratuste ja kuritegude ärahoidmiseks, tervise või kõlbluse või kaasinimeste maine või õiguste kaitseks, konfidentsiaalse teabe avalikustamise vältimiseks või õigusemõistmise autoriteedi ja erapooletuse säilitamiseks;

L. arvestades, et vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikele 2 austab EL liikmesriikide põhifunktsioone, sealhulgas riigi territoriaalse terviklikkuse tagamist, avaliku korra säilitamist ja riigi julgeoleku kaitsmist; arvestades, et „eelkõige riigi julgeolek jääb iga liikmesriigi ainuvastutusse“;

M. arvestades, et pärast George Floydi surma ja meeleavaldusi USAs on tuhanded inimesed avaldanud meelt Euroopa linnades ja teistes linnades üle kogu maailma, et toetada USA meeleavaldusi ja protestida rassismi vastu liikumisega Black Lives Matter; arvestades, et liikumine Black Lives Matter ei ole uus;

N. arvestades, et mõnes ELi liikmesriigis tugevdasid protestid mustanahaliste ja teise nahavärviga inimeste vastu suunatud rassismi vastast liikumist ning tuletasid meelde ka Euroopa koloniaalmineviku ja selle rolli Atlandi-üleses orjakaubanduses; arvestades, et seda ebaõiglust ja inimsusevastaseid kuritegusid tuleks tunnistada ELi ja selle liikmesriikide tasandil ning nendega tegeleda institutsioonilisel tasandil ja hariduse andmisel;

O. arvestades, et rahvusvahelise üldsuse mõned liikmed on kindlalt tagasi lükanud ülemäärase jõu kasutamise, mõistnud hukka igasuguse vägivalla ja rassismi ning nõudnud, et kõigi selliste juhtumitega tegeletaks kiiresti, tõhusalt ning õigusriiki ja inimõigusi täielikult austades; arvestades, et ELi institutsioonide juhid peaksid avalikult ja reservatsioonideta mõistma hukka rassismi ja politsei jõhkruse, mis põhjustas George Floydi ja teiste surma;

([7]) https://www.ncbi.nih.gov/pmc/articles/PMC5559881/

Reede, 19. juuni 2020

P. arvestades, et demokraatia, õigusriik ja põhiõigused on ELi õiguses sätestatud peamised põhimõtted; arvestades, et need ühised põhimõtted ja väärtused peaksid ühendama meid võitluses ebaõigluse, rassismi ja diskrimineerimise kõigi vormide vastu;

Q. arvestades, et õigus võrdsele kohtlemisele ja mittediskrimineerimisele on aluslepingutes ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigus, mida tuleks täiel määral austada;

R. arvestades, et põhiõiguste harta artikli 21 lõikes 1 on sätestatud, et keelatud on igasugune diskrimineerimine soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu;

S. arvestades, et ELi moto „Ühinenud mitmekesisuses“ hõlmab mitte ainult kodakondsust, vaid ka kõiki eespool nimetatud asjaolusid;

T. arvestades, et rassism tekitab muret kogu maailmas ning rassistlikud ja ksenofoobsed hoiakud on visad kaduma kõikjal maailmas;

U. arvestades, et struktuurne rassism peegeldub ka sotsiaalmajanduslikus ebavõrdsuses ja vaesuses ning need tegurid on omavahel seotud ja tugevdavad üksteist; arvestades, et see on eriti nähtav tööturul, kus kõige ebakindlamad töötajad on teise nahavärviga, aga ka eluaseme ja hariduse valdkonnas; arvestades, et võrdõiguslikkust toetavad ja struktuurse rassismi vastased meetmed peavad käima käsikäes ja neid tuleb käsitleda süstemaatiliselt;

V. arvestades, et FRA andmetel on rassiline diskrimineerimine ja ahistamine levinud kogu Euroopa Liidus ([8]); arvestades, et rassilised ja etnilised vähemused kannatavad ahistamise, vägivalla ja vihakõne all nii internetis kui ka mujal; arvestades, et rassilised ja etnilised vähemused kogevad ELis struktuurset diskrimineerimist kõikides valdkondades, sealhulgas eluaseme, tervishoiu, tööhõive ja hariduse valdkonnas;

W. arvestades, et FRA uuringus märgiti, et rassilised rühmad, keda rassism ja diskrimineerimine Euroopas etnilise või sisserändaja tausta tõttu kõige enam mõjutab, on romad ning Põhja-Aafrikast ja Sahara-tagusest Aafrikast pärit inimesed ([9]); arvestades, et FRA uuringud kinnitavad ka moslemite ([10]) ja juutide ([11]) vastu suunatud diskrimineerimise ja rassismi sagedast esinemist;

X. arvestades, et teatavad arvamusliidrid ja poliitikud kogu ELis võtavad omaks rassistlikke ja ksenofoobseid hoiakuid, edendades sotsiaalset kliimat, mis soodustab rassismi, diskrimineerimise ja vaenukuritegude lokkamist; arvestades, et seda kliimat õhutavad veelgi populistlikud ja äärmuslikud liikumised, mis püüavad meie ühiskondi lõhestada; arvestades, et need teod on vastuolus Euroopa ühiste väärtustega, mida on kohustunud kaitsma kõik liikmesriigid;

Y. arvestades, et politsei ja õiguskaitsejõudude töö eesmärk on kaitsta inimeste turvalisust ELis ning kaitsta neid kuritegevuse, terrorismi ja ebaseadusliku tegevuse või tegude eest ning kohaldada seadust, mõnikord keerulistes tingimustes; arvestades, et politseiametnikud seavad sageli ohtu oma elu, et kaitsta teisi;

Z. arvestades, et rassismi, diskrimineerimist ning ülemäärase ja surmava jõu kasutamist politsei poolt esineb ka ELis; arvestades, et mitme liikmesriigi õiguskaitseasutusi on ülemäärase jõu kasutamise eest kritiseeritud; arvestades, et kui inimene puutub kokku riigi politsei või muude ametnikega, pisendab sellise füüsilise jõu kasutamine, mis ei ole inimese enda käitumise tõttu rangelt vajalik, inimväärikust ja kujutab endast põhimõtteliselt Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklis 3 sätestatud õiguse rikkumist ([12]); arvestades, et jõu ebaproportsionaalne kasutamine tuleks karmilt hukka mõista;

([8]) https://fra.europa.eu/en/news/2019/rising-inequalities-and-harassment-fundamental-rights-protection-falters
([9]) https://fra.europa.eu/en/publication/2017/second-european-union-minorities-and-discrimination-survey-main-results/
([10]) https://fra.europa.eu/en/publication/2017/second-european-union-minorities-and-discrimination-survey-muslims-selected
([11]) https://fra.europa.eu/en/publication/2018/experiences-and-perceptions-antisemitism-second-survey-discrimination-and-hate
([12]) Euroopa Inimõiguste Kohtu 17. aprilli 2012. aasta otsus kohtuasjas Rizvanov *vs.* Aserbaidžaan, punkt 49.

Reede, 19. juuni 2020

AA. arvestades, et FRA on teatanud, et mustanahalised inimesed ja teise nahavärviga inimesed kogevad ELis rassilist ja diskrimineerivat profileerimist; arvestades, et viie aasta jooksul enne küsitlust oli politsei kinni pidanud veerandi kõigist FRA poolt küsitletud Aafrika päritolu inimestest, kellest 41 % iseloomustas viimast peatamist rassilise profileerimisena ([13]);

AB. arvestades, et enamik (63 %) politsei rassistlike füüsiliste rünnakute ohvritest ei teatanud intsidendist kas seetõttu, et nad tundsid, et teatamine ei muudaks midagi (34 %), või seetõttu, et nad ei usalda või kardavad politseid (28 %) ([14]); arvestades, et politseivägivalla ohvritele on vaja tagada kaitse ja õiguskaitse kättesaadavus;

AC. arvestades, et OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) iga-aastases vihakuritegude aruandes leitakse, et mustanahalised ja teise nahavärviga inimesed on sageli rassistliku vägivalla ohvrid, kuid paljudes riikides puudub vägivallarünnakutest toibuvatele ohvritele õigusabi ja rahaline toetus;

AD. arvestades, et ELi institutsioonid peavad võtma konkreetseid meetmeid, et võidelda struktuurse rassismi, diskrimineerimise ning rassiliste ja etniliste vähemusrühmade alaesindatuse vastu oma struktuurides;

AE. arvestades, et võitlust rassismi ja diskrimineerimise vastu meie ühiskondades tuleb tõhustada ja see on meie ühine vastutus; arvestades, et Euroopa Liit peab kiiresti hakkama mõtlema struktuursele rassismile ja diskrimineerimisele, millega puutuvad kokku paljud vähemusrühmad, ja pühenduma selle vastu võitlemisele;

1. toonitab: mustanahaliste elud on olulised;

2. mõistab karmilt hukka George Floydi kohutava surmamise USAs ning samalaadsed tapmised mujal maailmas; avaldab kaastunnet tema ja teiste ohvrite sugulastele ja sõpradele; nõuab, et ametivõimud seda juhtumit ja teisi sellesarnaseid põhjalikult uuriksid ja süüdlased kohtu alla annaksid;

3. mõistab teravalt hukka kõik rassismi, vaenu ja vägivalla vormid ning kõik füüsilised või verbaalsed rünnakud, mis on suunatud teatava rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste või kodakondsusega inimeste vastu nii avalikus kui ka erasektoris; tuletab meelde, et meie ühiskonnas ei ole kohta rassismile ja diskrimineerimisele; palub komisjonil, Euroopa Ülemkogul ja nõukogul võtta kindel ja otsustav seisukoht rassismi, vägivalla ja ebaõigluse vastu Euroopas;

4. kutsub Ameerika Ühendriikide valitsust ja ametivõime üles astuma otsustavaid samme, et võidelda riigis esineva struktuurse rassismi ja ebavõrdsusega, mis avaldub politsei jõhkruses; mõistab hukka rahumeelsete USA meeleavaldajate ja ajakirjanike represseerimise politsei poolt ning peab äärmiselt kahetsusväärseks USA presidendi ähvardust kasutada protestijate vastu USA armeed;

5. avaldab toetust hiljutistele suurtele rassismi ja diskrimineerimise vastastele meeleavaldustele, mis vallandusid Euroopa pealinnades ja teistes linnades kogu maailmas pärast George Floydi surma; rõhutab meeleavaldajate üleskutset seista vastu rõhumisele ja struktuursele rassismile Euroopas; väljendab solidaarsust, austust ja toetust rahumeelsete meeleavalduste suhtes ning on veendunud, et meie ühiskonnad peavad tegema lõpu struktuursele rassismile ja ebavõrdsusele; tuletab meelde, et rahvusvaheliste lepingute kohaselt on igal inimesel õigus rahumeelselt protesti avaldada; mõistab hukka üksikud vägivaldsed intsidendid, mis on meeleavaldustel aset leidnud;

6. mõistab hukka valgete suprematismi selle kõigis vormides, sealhulgas selliste loosungite kasutamise, mille eesmärk on õõnestada või vähendada liikumise Black Lives Matter mõju ja pisendada selle tähtsust;

7. mõistab hukka mõnede vägivaldsete meeleavaldajate põhjustatud rüüstamise, süütamise, vandalismi ning avaliku ja eraomandi hävitamise juhtumid; mõistab hukka äärmuslikud ja demokraatiavastased jõud, kes tahtlikult kuritarvitavad rahumeelseid meeleavaldusi, et süvendada konflikte korratuste ja anarhia õhutamise eesmärgil;

([13]) FRA, teine Euroopa Liidu vähemuste ja diskrimineerimise uuring: Being black in the EU („Olla mustanahaline ELis“), https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c046fe4f-388-11e8-9982-01aa75ed71a1/language-en

([14]) FRA, teine Euroopa Liidu vähemuste ja diskrimineerimise uuring: Being black in the EU („Olla mustanahaline ELis“), https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c046fe4f-f388-11e8-9982-01aa75ed71a1/language-en

Reede, 19. juuni 2020

8. kutsub kõiki juhte ja kodanikke üles mitte taganema väärtustest ja jõulisemalt välja astuma inimõiguste, demokraatia, seaduse ees võrdsuse ning vaba ja sõltumatu meedia kaitseks; mõistab hukka juhtide avaldused ja tegevuse, mis võivad kahjustada väärtusi ja suurendada lõhesid meie ühiskondades; märgib, et need väärtused on ühised nii Euroopa Liidu kui ka USA põhialustele ja meie Atlandi-ülesele koostööle; rõhutab, kui oluline on tihedam parlamentidevaheline koostöö Atlandi-ülese õigusloojate dialoogi raames, et vahetada eelseisval kohtumisel arvamusi ja häid tavasid ning määrata kindlaks õiguslikud vahendid struktuurse rassismi vastu võitlemiseks ja inimõiguste kaitsmiseks;

9. kutsub üles tegema tihedamat mitmepoolset koostööd, et võidelda rassismi ja diskrimineerimise vastu; kutsub komisjoni üles tegema tihedat koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon (OSCE), ÜRO, Aafrika Liit ja Euroopa Nõukogu, ning teiste rahvusvaheliste partneritega, et võidelda rassismi vastu rahvusvahelisel tasandil; tunnustab 54 Aafrika riigi taotlust korraldada 17. juunil 2020 ÜRO Inimõiguste Nõukogus kiireloomuline arutelu praeguste rassiliselt ajendatud inimõiguste rikkumiste, süsteemse rassismi, politsei jõhkruse ja rahumeelsete meeleavalduste vastase vägivalla teemal;

10. nõuab, et ELi institutsioonid, organid ja asutused ning liikmesriigid mõistaksid jõuliselt ja avalikult hukka ebaproportsionaalse jõu kasutamise ja rassistlikud suundumused õiguskaitses, ükskõik millal ja kus need ka ei ilmneks – ELis, USAs ja kogu maailmas;

11. on seisukohal, et rassismivastane võitlus on horisontaalne küsimus ja et seda tuleks arvesse võtta kõigis liidu poliitikavaldkondades; tuletab meelde, et kõigil kodanikel peaks nii üksikisiku kui ka rühma tasandil olema õigus kaitsele rassilise ebavõrdsuse eest ning see peaks hõlmama positiivseid meetmeid kodanike õiguste edendamiseks ning täielikuks ja võrdseks kasutamiseks;

12. tuletab meelde oma 26. märtsil 2019 vastu võetud resolutsiooni Aafrika päritolu inimeste põhiõiguste kohta ning nõuab, et EL ja selle liikmesriigid seda järgiksid;

13. on sügavalt mures viimastel aastatel ELi riikide julgeolekujõududes ilmsiks tulnud paremäärmusluse juhtumite pärast ([15]);

14. kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles ametlikult tunnistama mustanahaliste, teise nahavärviga inimeste ja romade vastu varem toime pandud ebaõiglust ja inimsusevastaseid kuritegusid; sedastab, et orjapidamine on inimsusevastane kuritegu, ja nõuab, et 2. detsember kuulutataks orjakaubanduse kaotamise Euroopa mälestuspäevaks; soovitab liikmesriikidel võtta mustanahaliste, teise nahavärviga inimeste ja romade ajalugu koolide õppekavadesse;

15. kordab, et haridusel on oluline roll eelarvamuste ja stereotüüpide murdmisel ning sallivuse, mõistmise ja mitmekesisuse edendamisel, ja rõhutab, et haridus on üks peamisi vahendeid struktuurse diskrimineerimise ja rassismi kõrvaldamiseks meie ühiskonnast;

16. kutsub liikmesriike üles hukka mõistma rassistlikke ja afrofoobseid traditsioone, näiteks näo mustaksmaalimise tava, ning neist hoiduma;

17. kutsub ELi juhte üles korraldama Euroopa rassismivastase tippkohtumise, kus käsitletaks struktuurse diskrimineerimise vastast võitlust Euroopas lähitulevikus; nõuab, et komisjon esitaks tervikliku rassismi- ja diskrimineerimisvastase strateegia ning liikmesriikide rassismivastaste tegevuskavade ELi raamistiku, mis sisaldaks eraldi komponenti võitluseks nende nähtuste vastu õiguskaitseasutustes, järgides samal ajal valdkonnaülest lähenemisviisi; nõuab, et nõukogu moodustaks võrdõiguslikkuse küsimustega tegeleva nõukogu erikoosseisu; nõuab, et ELi institutsioonid looksid institutsioonidevahelise töörühma, et võidelda rassismi ja diskrimineerimise vastu ELi tasandil;

18. kutsub liikmesriike üles edendama diskrimineerimisvastast poliitikat kõigis valdkondades ning töötama tihedas koostöös kodanikuühiskonna ja asjaomaste kogukondadega välja rassismivastased riiklikud tegevuskavad, mis hõlmavad selliseid valdkondi nagu haridus, eluase, tervishoid, tööhõive, politseitöö, sotsiaalteenused, kohtusüsteem ning poliitikas osalemine ja esindatus;

([15]) https://www.dw.com/en/germany-over-500-right-wing-extremists-suspected-in-bundeswehr/a-52152558

19. nõuab, et kõigil diskrimineerimisvastastel poliitikameetmetel oleks valdkonnaülene ja sooline perspektiiv, et võidelda mitmekordse diskrimineerimise vastu;

20. nõuab, et liikmesriigid tõhustaksid meetmeid politseijõududes mitmekesisuse suurendamiseks ning looksid politsei ja kogukondade vahelise dialoogi ja koostöö raamistiku;

21. nõuab tungivalt, et ELis võideldaks igasuguse diskrimineerimise vastu, ning nõuab seetõttu, et nõukogu lõpetaks viivitamata menetlemise blokeerimise ja viiks lõpule läbirääkimised diskrimineerimisvastase horisontaalse direktiivi üle, mis on olnud blokeeritud alates 2008. aastast, mil komisjon selle esitas;

22. mõistab hukka internetis ja väljaspool seda esinevad igat liiki vaenukuritegevuse ja vaenukõne juhtumid, mis leiavad ELis aset iga päev, ning tuletab meelde, et rassistlike ja ksenofoobsete väljaütlemiste puhul väljendusvabadus ei kehti;

23. nõuab, et liikmesriigid rakendaksid ja nõuetekohaselt täidaksid nõukogu 28. novembri 2008. aasta raamotsust 2008/913/JSK teatud rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu võitlemise kohta kriminaalõiguse vahenditega, eelkõige uurides rassilisel, rahvuslikul või etnilisel alusel toime pandud kuritegude eelarvamuslikke ajendeid ning tagades rassistlike vaenukuritegude registreerimise, uurimise, nende eest vastutusele võtmise ja karistamise; palub lisaks komisjonil raamotsuse ja selle rakendamise üle vaadata ja vajaduse korral seda muuta ning võtta meetmeid liikmesriikide vastu, kes seda täielikult ei rakenda;

24. tuletab liikmesriikidele meelde, et politsei väärkäitumise ja kuritarvituste juhtumite uurimiseks tuleks luua sõltumatud politseikaebuste esitamise mehhanismid; rõhutab, et demokraatlikuks politseitööks on vaja, et politsei vastutaks oma tegevuse eest seaduse, riigiasutuste ja kogu üldsuse ees, keda politseijõud teenivad; usub, et peamine vastutuse tagamise nõue on tõhusate ja tulemuslike järelevalvevahendite säilitamine;

25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles astuma samme muude andmete kogumiseks rassilise ja etnilise päritolu lõikes (nagu on määratletud ELi rassilise võrdõiguslikkuse direktiivis) ning mis on vabatahtlikud ja anonüümsed; on seisukohal, et kui kogutaks teavet etnilise diskrimineerimise ja vihakuritegude kohta, tuleks seda teha ainult eesmärgiga kindlaks teha algpõhjused ning võidelda rassismi ja diskrimineerivate avalduste ja tegude vastu kooskõlas liikmesriikide õigusraamistike ja ELi andmekaitse õigusaktidega;

26. märgib, et komisjon esitab oma esimese, piiratud ulatusega aastaaruande õigusriigi toimimise kohta; kordab oma nõudmist luua terviklik demokraatiat, õigusriiki ja põhiõigusi käsitlev mehhanism, mis peaks hõlmama rassismi ja diskrimineerimise ilmingute jälgimist kõigis ELi liikmesriikides;

27. peab taunitavaks politsei ja õiguskaitseasutuste kasutatavat rassilist ja etnilist profileerimist ning on seisukohal, et politsei- ja õiguskaitseasutused peavad olema rassismi- ja diskrimineerimisvastases võitluses eeskujuks; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid töötaksid välja poliitika ja meetmed, et diskrimineerimise vastu võidelda ning teha lõpp igasugusele rassilisele ja etnilisele profileerimisele kriminaalõiguse täitmise tagamises, terrorismivastastes meetmetes ja sisserändekontrollis; rõhutab eelkõige, et õiguskaitseasutuste kasutatavad uued tehnoloogiad tuleb kavandada ja neid tuleb kasutada nii, et need ei tekitaks rassiliste ja etniliste vähemuste diskrimineerimise ohtu; teeb ettepaneku tugevdada politsei- ja õiguskaitseasutuste töötajate koolitamist rassismi ja diskrimineerimisvastase võitluse strateegiate alal ning rassilise profileerimise takistamiseks, tuvastamiseks ja sellele reageerimiseks; kutsub liikmesriike üles mitte jätma politsei jõhkra käitumise ja väärkohtlemise juhtumeid karistamata ning neid nõuetekohaselt uurima, süüdlasi nende eest vastutusele võtma ja karistama;

28. mõistab hukka riigiasutuste vägivaldse ja ebaproportsionaalse sekkumise; kutsub asjaomaseid ametiasutusi üles tagama kahtlustatavate või väidetavate ebaproportsionaalse jõu kasutamise juhtumite läbipaistva, erapooletu, sõltumatu ja tulemusliku uurimise; tuletab meelde, et õiguskaitseasutused peavad alati vastutama oma ülesannete täitmise ning õigus- ja tegevusraamistike, eelkõige ÜRO aluspõhimõtete (jõu ja tulirelvade kasutamise kohta õiguskaitsetöötajate poolt) järgimise eest;

Reede, 19. juuni 2020

29. kutsub liikmesriike üles tagama, et õiguskaitseasutused kasutaksid jõudu alati seaduslikult, proportsionaalselt, vajaduse korral ja viimase abinõuna ning et inimelu ja inimese füüsilist puutumatust hoitaks; märgib, et ülemäärase jõu kasutamine rahvahulga vastu on vastuolus proportsionaalsuse põhimõttega;

30. tuletab meelde kodanike õigust salvestada politseivägivalla stseene, mida saab kasutada tõendusmaterjalina, ning seda, et politsei või vastutav asutus ei tohiks kunagi inimesi tõendite salvestamisel ähvardada, kohustada neid tõendeid hävitama ega nende vara ära võtta, et takistada neid ütlusi andmast;

31. palub komisjonil luua sõltumatu eksperdirühma, kelle ülesanne on töötada välja ELi politseieetika koodeks, mis sisaldaks põhimõtete ja suuniste kogumit politsei eesmärkide, tulemuslikkuse, järelevalve ja kontrolli kohta õigusriigi põhimõttest juhinduvates demokraatlikes ühiskondades, mis võib samuti aidata politseitöötajatel oma igapäevatöös nõuetekohaselt järgida rassismi, diskrimineerimise ja etnilise profileerimise keeldu;

32. rõhutab, et vaba ajakirjandus on iga demokraatliku ühiskonna üks alustalasid; toonitab ajakirjanike ja fotoajakirjanike olulist rolli ebaproportsionaalse vägivalla juhtumitest teatamisel ning peab taunitavaks kõiki juhtumeid, kus neid on sihilikult rünnatud;

33. kutsub asjaomaseid ELi ameteid, sealhulgas Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit (FRA), Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ametit (CEPOL) ja Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) üles oma volituste piires tõhustama pingutusi rassismi ja diskrimineerimise vastu võitlemisel;

34. nõuab, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus võetaks tõsine rahastamiskohustus, et võidelda rassismi ja diskrimineerimise vastu kogu ELis; taunib asjaolu, et rubriigile „Õigus, õigused ja väärtused“ kavandatud summat vähendati komisjoni muudetud mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekutes tunduvalt; kutsub komisjoni üles tulemuslikult reageerima probleemile, et mõnes liikmesriigis on sõltumatu kodanikuühiskonna tegutsemisruum üha kahanemas; tuletab meelde, kui oluline on tagada piisav rahastamine, et toetada rassismi ja diskrimineerimise vastases võitluses osalevate kodanikuühiskonna jõudude tegevust;

35. rõhutab, et üksused, kes diskrimineerivad rassilisi kogukondi või teevad sel eesmärgil otsuseid või rakendavad meetmeid, ei tohiks olla liidu eelarvest rahastamiskõlblikud;

36. peab taunitavaks asjaolu, et kogu maailmas võtavad äärmuslikud ja ksenofoobsed poliitilised jõud üha sagedamini appi ajalooliste, statistiliste ja teaduslike faktide moonutamise ning kasutavad sümboleid ja retoorikat, mis jäljendavad totalitaarse propaganda teatavaid aspekte, sealhulgas rassismi, antisemitismi ja vähemuste vihkamist;

37. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile, Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile, USA presidendile Donald Trumpile ja tema administratsioonile ning USA Kongressile.